

Kolegi so ves čas skrbeli zanj. (FOTO: MAKS MERELA)

Na površje (FOTO: MAKS MERELA)

Ranjenega Matjaža so rešili iz globine 340 m

Šest jamarjev je v nedeljo raziskovalo Ferranovo bužo pri Stari Vrhniki
Med vračanjem je Domžalčanu Matjažu Božiču oprimek ostal v roki

LJUBLJANA Skoraj deset ur je trajala reševalna akcija, v kateri so v včerajšnjem zgodnjem jutru jamarski reševalci iz okoli 360 metrov globoke in več kot 2500 metrov dolge kraške jame Ferranovo buža nedaleč od Stare Vrhnike rešili poškodovanega jamarja **Matjaža Božiča** iz Domžal. Ob 4.30 so ga z reševalnim avtom odpeljali v ljubljanski klinični center, kjer so mu zdravniki oskrbeli pošteno popraskan obraz, predvsem pa močno poškodovan gleženj, zaradi česar ni mogel sam priplezati iz jame.

Glava in gleženj

V nedeljo dopoldne se je skupina štirih jamarjev in dveh jamark Jamskega kluba Železničar iz Ljubljane, ki sta se ji pridružila še člana Jamskega kluba Gorenja vas in Društva za raziskovanje jam Simon Robič iz Domžal, odpravila v Ferranovo bužo, izjemno razvejano kraško jamo z ozkimi rovi in globokimi brezni skoraj tik ob gozdnih cestah iz Stare Vrhnike proti Ulovki, da bi nemara odkrila še kakšen njen dotlej neznan del. Ko so priplezali do globine okoli 250 metrov, so sklenili, da bodo pregledali kamin, ki bi jih morda pripe-

Matjaževa zahvala

Po vrnitvi domov se je **Božič** po elektronski pošti zahvalil jamarskim kolegom: »Rad bi se vam zahvalil za pomoč v Ferranovi buži. S tako ekipo si lahko v jami pomirjen, čeprav ti ena noga odpove. Še posebej pa hvala **Mihi Stautu**, ki me je spremljal skoraj celo pot. Končni rezultat: dve zlomljeni stopalni kosti in potrgane vezi pa seveda nekaj razmajanih zob, ki pa mi bodo morda še vedno služili. Pa še to: heca na kliničnem centru sploh še ni bilo konec. Po neumnosti nisem imel s seboj ne hlač ne telefona, tako da sem tam taval naokrog bos in skoraj v samih gatah, pa na srečo celo znam dve telefonski številki na pamet. Domov sem prišel ob 11.00. Zdaj pa spat.«

nekaj zob, najhujša pa je poškodba levega gležnja. Na srečo sta bila med udeleženci odprave izkušena jamarska reševalca **Boštjan Vrvišar** in **Miha Staut**, ki sta bila takoj pri ponesrečencu in dobro ocenila stanje: predvsem za poškodovanega bi bilo preveč

tvegano, da bi se reševanja iz tehnično tako zahtevne jame lotili sami. Vrvišar, poln adrenalina, je dobesedno zdrvel proti jamskemu vходу, kjer je bil v dobri poldrugi uri, od tam pa po telefonu poklical številko 112, center za reševanje, kjer seveda natančno vedo, kako je treba ukrepati. Poklicali so vodjo Jamske reševalne službe (JRS), ljubljanska **Primoža Kaniča**, člana domžalskega jamskega društva, ki je najprej obvestil vodjo operative v JRS **Marka Zakrajška**, člana Društva za raziskovanje podzemlja Škofja Loka. Ta je glede na informacije, ki jih je dobil izpred Ferranove buže, aktiviral jamarske reševalce iz Domžal in Ljubljane, potem pa še iz Kranja in Postojne.

Odkriteljeva pomoč

Prvi reševalci so bili pri vходу v jamo že ob pol desetih zvečer, tudi zdravnik in jamarski reševalec dr. **Tomaž Klinar**, in že kmalu zatem sta se v njene globine spustila **Aleš Stražar** in **Maks Merela**. Vodja intervencije **Marko Zakrajšek** je tedaj poklical jamarja **Milana Ferrana**, ljubljana, ki je leta 2001 pri Ulovki postal pozoren na zimsko pihanje iz špranj v kraški zemlji in tajanje snega ob njih, zato jih je z jamarskimi kolegi razširil in za njimi odkril velike jamske prostore,

Povzpeli so se morali iz globine več kot 300 metrov. (FOTO: MAKS MERELA)

ki so jih po odkritelju krstili za Ferranovo bužo. Ferran, najboljši poznavalec vsakega doslej znanega kotička jame, ki je bil na poti iz Kopra v Ljubljano, je prispel in po opisih, ki so jih reševalci pošiljali po jamskem telefonu iz podzemlja, kolege usmerjal po njim neznanih zapletenih meandrih, rovih in breznih ter jim tako lo-

gistično pripravljaj najboljšo pot. »Ko so ob dveh ponoči sporočili, da so reševalci prišli do ponesrečenca in tovarišev, ki so bili pri njem, mu kuhali čaj in primerno skrbeli zanj, sem odšel domov v Ljubljano, kajti čez nekaj ur sem moral na službeno pot na Hrvaško,« nam je povedal Ferran. V noči na ponedeljek je k Ferranovi buži prišlo, kot nam je povedal vodja te intervencije **Marko Zakrajšek**, 18 jamarskih reševalcev. Dr. Klinar je ostal pred jamo, ker ponesrečenec ni potreboval nujne pomoči. Skupina reševalcev se je takoj lotila napeljave jamskega telefona, da je bilo sporazumevanje med ekipami nemoteno, medtem je druga skupina začela opremljati jamske rove z novimi klini in vrvmi, saj so bile nekatere statične in varovalne verjetno načete od

prejšnjih plezanj in dodatnih obremenitev morda ne bi zdržale. V teh skupinah sta bila med drugimi brata **Zalokar** iz Jamskega kluba Rakek ter jamarji iz Gorenje vasi in Logatca.

Na urgenco

Včeraj okoli pol petih zjutraj so jamarski reševalci s ponesrečenim domžalskim kolegom priplezali na zemeljsko površino. Kot so povedali, je poškodovani velik del strmih in navpičnih poti kljub (verjetno) zvitemu gležnju preplezal sam, tudi 50-metrsko brezno. Še preden so bili pri vходу, je dr. Klinar poklical reševalce ljubljanskega kliničnega centra, ki so (ne)srečnega jamarja odpeljali v Ljubljano na zdravstveno urgenco. »Matjaž je bil še najbolj nesrečen,« nam je dejal **Marko Zakrajšek**, »ko mu je eden od mož iz rešilnega avtomobila razrezal škorenj, da mu je lahko oskrbel poškodovano nogo. Potolažili smo ga šele, ko smo mu obljubili, da bo dobil nove škornje.« Nesreča v kraški jami se je vendarle končala srečno: predvsem zato, ker so bili v reševalni akciji izključno izkušeni poznavalci za marsikoga nadvse zapeljivega, a za prevelike pustolovce vendarle nevarnega sveta. V raziskovalni odpravi v Ferranovi buži so bili sami izkušeni jamarji, med njimi dva reševalca, vsi skupaj so ob nesreči ukrepali natančno tako, kot so se naučili v jamarskih šolah in preizkusili na številnih odpravah v kraško podzemlje.

MARJAN RAZTRESEN

Matjaž je bil še najbolj nesrečen, ko mu je eden od mož iz rešilnega avtomobila razrezal škorenj.

ljal v nove jamske dele. Okoli petih popoldne se je Matjaž Božič 330 metrov globoko pod zemljo po ogledu rovov med vračanjem k tovarišem oprijel za skalni rogelj, ki pa mu je ostal v roki, in zgrmel je okoli sedem metrov v temno globino, padel na skalno polico ter zdrsnil z nje še približno štiri metre globlje. Poškodoval si je brado, se popraskal po obrazu, si razbil ustnico in razmajal

Matjaž po padcu (FOTO: MAKS MERELA)

Priročnik o jamarskem reševanju

V Knjižnici Bena Zupančiča Postojna bosta ta četrtek dr. **Maks Merela** in **Marko Zakrajšek** predstavila prevod prvega slovenskega priročnika jamarskega reševanja. Pri zahtevnem strokovnem delu, original je v francoščini, sta sodelovala z **Urošem Iličem**.